

SALUT MENTAL I ASPECTES TRANSCULTURALS EN LES VICTIMES DE TRÀFIC ESSERS HUMANS I VIOLÈNCIA MASCLISTA

Mar Ramos

marramos@vhebron.net

Servei de Psiquiatria

Programa Psiquiatria Transcultural

Hospital Universitari Vall d'Hebron

Barcelona

SALUT MENTAL EN LES VÍCTIMES DE TRÀFIC

- La **malaltia mental** és la principal comorbiditat en les víctimes de tràfic d'essers humans.
- Les situacions **d'incertesa i descontrol** viscudes per les víctimes poden provocar alteracions psicològiques més intenses i perllongades.
- Les dones traficades per a la explotació sexual tenen **major risc de patir malalties mentals**.

Evidence-Based Mental Health Treatment for Victims of Human Trafficking

*Erin Williamson, Nicole M. Dutch,
and Heather J. Clawson*

- Poden ser **difícils de diagnosticar, definir i tractar**.
- Tot i que falten estudis a gran escala sobre els possibles diagnòstics, hi ha certes reaccions i **trastorns relativament comuns**.
- No totes les víctimes compleixen criteris per al diagnòstic d'un trastorn de salut mental, però gairebé totes pateixen **reaccions emocionals i altres símptomes psicològics**.
- Els problemes de salut mental estan **més influïts per la cultura** que altres problemes de salut, especialment la seva manifestació clínica.

News > UK > Crime

Human trafficking report: Victims reveal devastating impact of abuse with 80 per cent suffering mental health problems

Study suggests thousands of victims of 'something akin to modern slavery' are suffering from post-traumatic stress, severe depression and anxiety

Ian Johnston | Thursday 14 April 2016

El 78% de les dones i el 40% dels homes presentaven alts nivells d'ansietat, depressió i TPEPT.

- Risc major de patir:
 - Trastorn por estrés postraumàtic
 - Trastorn depressiu major
 - Ansietat
 - Atacs de pànic
 - Ideació suïcida.
 - Síndrome de Estocolm
 - Abús de substàncies

The Relationship of Trauma to Mental Disorders Among Trafficked and Sexually Exploited Girls and Women

Mazeda Hossain, MSc, Cathy Zimmerman, PhD, Melanie Abas, MD, MSc, Miriam Light, MSc, and Charlotte Watts, PhD

- Síntomes similars als experimentats per víctimes de tortura i conseqüències psicofísiques de les MTS o lesions.
- Auto-medicació amb substàncies, autolesions, ideació suïcida...

The Relationship of Trauma to Mental Disorders Among Trafficked and Sexually Exploited Girls and Women

Mazeda Hossain, MSc, Cathy Zimmerman, PhD, Melanie Abas, MD, MSc, Miriam Light, MSc, and Charlotte Watts, PhD

- Els supervivents de tràfic sexual poden recuperar-se física i psicològicament si són capaços d'accedir als **serveis i recursos adequats i culturalment sensibles**.
- Els professionals de salut mental i treballadors de les ONG i entitats d'acollida han d'oferir una **atenció culturalment sensible** a les víctimes
- Això implica acollir-les en “cases segures” i **millorar l'accés** als serveis de salut mental. A més, han d'estar **entrenats** per a tractar els símptomes del trauma i malalties mentals de les víctimes dins d'un context cultural, lingüístic i religiós.

The Relationship of Trauma to Mental Disorders Among Trafficked and Sexually Exploited Girls and Women

Mazeda Hossain, MSc, Cathy Zimmerman, PhD, Melanie Abas, MD, MSc, Miriam Light, MSc, and Charlotte Watts, PhD

- Apropiat dins d'un **context cultural** , lingüístic i religiós específic.
- Apropiat per a **gènere**.
- Capaç d'arribar a les víctimes (*outreach*)
- Aproximació **integradora**, capaç de satisfer globalment les necessitats de les víctimes
- Enfocat en la **reducció dels efectes psicològics del trauma**
- Enfortir habilitats de **resiliència i empoderament**

1-1-2009

Human Trafficking: A Review for Mental Health Professionals

Oksana Yakushko

University of Nebraska - Lincoln, oyakushko2@unl.edu

- Els professionals de salut haurien de rebre **formació per al treball amb víctimes de trauma**, especialment trauma sexual e interpersonal.
- Han de treballar en **equips interdisciplinaris**, especialment involucrant al personal encarregat de fer complir la llei.
- La principal font d'insatisfacció amb el tractament rebut en salut mental té relació amb la manca d'adequació i sensibilitat cultural per part dels professionals de salut. Per tant, es fa **necessària formació en competència cultural** (coneixements, habilitats i actituds) i en **com treballar amb mediadors/traductors**.

VIOLÈNCIA MASCLISTA EN DONES ORIGEN IMMIGRANT

IMMIGRACIÓ

- Legalització, visats, permís de residència. Por a l'expulsió.
- Biaix institucional.

PREOCUPACIONS CULTURALS

- Idioma
- Impacte reacció comunitat.
- Creences religioses
- Capacitat per al divorci
- Disponibilitat recolzament familiar.
- Aïllament . 'Xoc cultural'.
- Accés als recursos, coneixement del sistema
- Experiències prèvies amb els sistemes d'autoritat a país d'origen. Por a la policia i al sistema judicial.

DEPENDÈNCIA ECONÒMICA i EMPODERAMENT

- Accés al permís de treball
- Accés a Serveis Socials.
- Habilitats lingüístiques i nivell educatiu.
- Obligació d'enviar ingressos a la família a país de origen.

FILLS

- Creença de que la parella s'emportarà els fills
- Falta de coneixement respecte els procediments legals de dret civil i de família.

LA RODA DE PODER I CONTROL

- Abús Emocional
- Abús Econòmic
- Abús Sexual
- Utilització dels fills
- Amenaces
- Privilegi Masculí
- Intimidació
- Aïllament

• **Permís
de
residència
, "papers",
manca
varxa.**

Per què “escullen” quedar-se, per què no denuncien.....

- Els fills són o seran ciutadans del nou país, escapar o tornar a país d'origen no és una opció factible.
- Sovint el permís de residència depèn del marit, reagrupació, sempre “els papers del marit”.
- La seva família a país d'origen depèn dels diners que ella envia.
- Esperança de la ciutadania, i amb això la opció de poder reagrupar a la resta de la família.
- La família renegarà d'ella per haver denunciat al marit a la policia i per no haver mantingut el matrimoni unit (sovint en matrimonis tradicionals concertats amb parentiu) .
- El marit es qui aporta els ingressos econòmics formals mentre ella queda relegada a l'àmbit domèstic i de la cura dels fills.
- Es “més fàcil” sobreviure al país d'acollida amb ell que ella sola. Sola a país d'origen es inviable.
- Les necessitats bàsiques, al menys dels fills, estan cobertes.

TREBALLANT AMB REFUGIATS, IMMIGRANTS, DONES IMMIGRANTS VICTIMES DE VIOLÈNCIA...

COLLECTIUS ALTA VULNERABILITAT

- Centrar-se en els seus punts forts, no en els seus punts dèbils
- Desenvolupar una comprensió completa dels temes involucrats. Prendre el temps necessari per abordar les seves preocupacions.
- Quins són i on estan els seus sistemes de recolzament/suport
- Proporcionar informació respecte els recursos disponibles
- Proporcionar accés i referències dels dispositius i professionals que poden ajudar amb les necessitats legals i socials
- Treballar per a assegurar que la institució/dispositiu respon a les necessitats especials d'aquesta població
- Recolzar la legislació que abordi les necessitats dels col·lectius d'alta vulnerabilitat.

COLLECTIUS ALTA VULNERABILITAT

- No fer suposicions, fer preguntes directes
- Deixar les opinions i creences personals de banda
- Si hi ha barrera idiomàtica buscar intèrpret, mediació (mai utilitzar els fills com a traductors, re-victimització...)
- Acceptar els gestos de gratitud
- Acceptar les diferències culturals
- Preguntar per la relació de parella (matrimoni tradicional, convencional, model occidental.....)
- Estar alerta davant quadres crònics de somatització, expressió base en molts models culturals
- Els quadres afectius i ansiosos son els més freqüents, cronificats, sovint infravalorats i infradiagnosticats a primària.
- Davant la sospita de violència intentar comunicar-se amb la dona sense la presència del marit o els familiars directes que l'acompanyen a les visites